

turku åbo

Saap.
Anl. 30 -08- 2012

Dno _____
_____

**ALUSTAVA TALOUSARVIO 2013
JA
TALOUSSUUNNITELMALUONNOS
2013–2015**

Varsinais-Suomen liiton talousarvio 2013 ja taloussuunnitelma 2013 - 2015

Varsinais-Suomen liitto
PL 273 (Ratapihankatu 36) 20101 Turku
Puh. (02) 210 0900
Fax. (02) 210 0901
kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi

SISÄLTÖ

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	5
LANDSKAPSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT	8
1. LIITON TOIMINNAN PERUSTEET	9
1.1 TOIMINTA-AJATUS JA AVAINTEHTÄVÄT	9
1.2 MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN VISIO JA TOIMINTASTRATEGIAT	10
2. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	12
3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET	14
3.1 LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	14
3.2 YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO	15
3.3 ALUEKEHITTÄMINEN	17
3.4 MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ	19
3.5 EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT	20
4. HENKILÖSTÖ	22
5. TALouden TUNNUSLUVUT	25
5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA	25
5.2 TULOSLASKELMAOSA	27
5.3 INVESTOINTIOSA	27
5.4 RAHOITUSOSA	27
LIITE 1. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET 2008 - 2012	28
LIITE 2. MAKSUOSUUKSIEN KEHITYS 1993–2013	29
LIITE 3. MAKSUOSUUKSIEN MÄÄRÄYTYMINEN VUONNA 2012	30

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Maakuntahallinnon rooli

Varsinais-Suomen liiton rooli maakunnan aluekehitysviranomaisena, aluesuunnitteluviranomaisena, edunvalvojana, yhteistyön kehittäjänä, maakunnan kulttuurin, hengen ja imagon nostajana ja maakunnan kansanvälisen yhteistyön vastuuviranomaisena on vuosien varrella vakiintunut ja tunnustettu. Luottamus ja tunnettavuus alueen toimijana on aina kuitenkin hankittava johdonmukaisella työllä.

Varsinais-Suomen liiton toiminnassa korostuu kansanvalta. Maakuntahallinto on luottamushenkilöiden varaan rakentuvaa päätöksentekoa, johon kuntavaalien tulos aina suoraan vaikuttaa. Maakuntahallinto on myös aina koko maakunnan yhteiseen etuun ja kehitykseen tähtäävää hallintoa.

Maakunnan liitto on ennen kaikkea yhteistyöorganisaatio. Yhteistyö peruskuntien kanssa on itsestäänselvyys. Yhtä tärkeää on yhteistyö valtion paikallishallinnon, elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja kaikkien maakunnan keskeisten intressitahojen kanssa. Maakunnan liitto ei saa toiminnassaan jäädä yhdeksi "viranomaiseksi" vaan sen on oltava aktiivisesti mukana kaikessa alueen kehittämistoiminnassa. Se on osa julkishallintoa, mutta sen on onnistuakseen toiminnassaan otettava kasvavassa määrin huomioon myös perinteinen yksityinen sektori ja koottava kaikki tarvittavat voimavarat edistämään maakunnan asukkaiden hyvinvointia.

Toiminnallisia haasteita 2013

1. Liiton toiminnan tuloksia arvioidaan helpoimmin ns. perinteisen edunvalvonnan kentällä saavutetuilla voitoilla tai tappioilla. Erityisesti liikenneverkon kehittämisen tulevat ratkaisut pysyvät edelleen voimakkaasti esillä. Jyrki Kataisen hallituksen liikennepoliittiseen selontekoon 2012 kirjattiin VT 8 Turku – Pori -yhteysvälin töihin 100 M euron varaus. Valtion on vuoden 2013 aikana päätettävä töiden aloittamisesta ja rahoituksesta, jotta nyt voimassaolevat ympäristöluvut eivät pääse asiassa vanhenemaan 2014 helmikuussa.

Maakunnan teollisuuden rakennemuutoksen edistämisestä on telakkateollisuuden ja matkapuhelinalan työpaikkojen vähenemisen seurauksena tullut keskeinen maakunnallinen haaste. Telakkateollisuuden kilpailukyky on jatkossakin avainkysymys vaikka tilauskirjoissa taas onkin rakennettavaa. Nokian 2012 tekemä päätös lopettaa matkapuhelinten valmistus Salon tehtaassa on voimakkain tuotantoa ja työpaikkoja vähentävä päätös mitä Suomessa on koettu. Salon asema Nokian tuotantoprosessissa on muutosten kohteena varmasti myös jatkossa. Salon seudun rakennemuutostoimet ulottuvat koko maakuntaan.

Laajavaikutteinen ja jo pitkään esillä ollut aihealue liittyy Saaristomeren kehityksen kääntämiseen paranevaan suuntaan. Itämeri on jatkuvien seminaarien aihe – käytännön toimet asiassa ovat maakunnan tavoitteena myös jatkossa. Osaaminen on maakunnan keskeinen vahvuus. Siksi korkeakoulut, koulutuksen aloituspaikat ja tutkimukseen kohdistuvat rahoitusratkaisut pysyvät edunvalvonnan huomion kärkinä.

Maakunnan edunvalvonta ei hyvin sujuessaan ole julkilausumia, vaatimuksia eikä lähetystöjä, vaan aktiivista mukanaoloa päätösten valmistelussa ja tuloksia, jotka tuntuvat kaikista muistakin oikeilta ratkaisuilta. Varsinaissuomalaisten erityisolosuhteiden hyväksikäyttökoko Suomen parhaaksi on parasta edunvalvontapolitiikkaa.

2. Maan hallituksen ohjelmassa on erittäin keskeisessä asemassa kuntarakennemuutoksen toteuttaminen. Kuntarakenteen muuttaminen hallituskauden aikana sellaiseksi, että kunnat pääsääntöisesti muodostuisivat työssäkäyntialuepohjaisiksi ja muodostuisivat taloudellisesti niin vahvoiksi, että ne pysyisivät ilman kuntayhtymäjärjestelyjä tuottamaan kuntalaisille peruspalvelut, on jo teoriassakin kova

haaste. Vielä kovempi se on käytännössä. Erityisesti suurempien kaupunkiseutujen osalta ratkaisuja on haasteellista löytää ainakaan vapaaehtoisuutta.

Maakunnan liitolle uudistus on valtion taholta liiton peruskunnille tuleva kehittämishaaste. Alueen kehittäminen yhteistyössä yli kuntarajojen on luonnollisesti jo sääntö- ja lakiperusteisesti maakunnan liittojen perustoimintoja. Myös palvelujen järjestäminen taloudellisesti ja tehokkaasti yli kuntarajojen on maakunnallisesti tuettava pyrkimys. Maakunnan liitolla on alueen yhteistyöviranomaisena hyvät edellytykset edistää näitä uudistuksen tavoitteita. Hallitus on linjannut kriteerit, joiden perusteella koko maakunnan kuntakentän tulee laatia rakenneselvitykset. Keväällä 2013 valmistuva uusi lainsäädäntö antaa uudistukselle selkeät raamit. Uudistuksen edetessä maakunnan liitto tuottaa asian valmistelussa tarvittavaa dokumenttiaineistoa kuntien ja valtion käyttöön.

3. Maakunnan liittojen asemaa on johdonmukaisesti vahvistettu kaikkien kahden viime vuosikymmenen hallitusten politiikassa. Hallitusohjelmassa ei nyt ole tällaisia merkintöjä. Kuntarakennemuutoksen toteuttaminen ja kaupunkiseutujen roolin vahvistaminen vievät päähuomion.

Onko aluehallinto siis tullut valmiiksi? Ei millään tavalla. Onnistuessaan kuntarakennemuutos muuttaa aluehallinnon kenttää niin paljon, että jatkosta voidaan päättää vasta sen jälkeen. Jos kuntarakenne muuttuu hallituksen kaavailemalla tavalla, on selvää, että myös aluehallinto muuttuu vastaavasti. Jos kunnat ovat suuria, on niitä paljon nykyistä vähemmän. Sama seikka merkitsee maakunnallisen aluehallinnon rajojen suurenemista. Maakuntien toimintaa yhdistetään uuden alueellisen jaon tarpeiden mukaisesti. Tämä on edessä ennemmin tai myöhemmin.

Kuntien ja Valtion välissä on kaikissa eurooppalaisissa demokratioissa kunnan aluetta suuremmilla alueilla toteutettavaa yhteistyötä, koordinaatiota ja palvelutuotantoa varten oma vaaleilla valittu hallinto. Sitä ilman ei Suomikaan voi asioitaan järjestää. Pidemmän päälle siihen on yhdistettävissä nykyinen ministeriövetoinen valtion aluehallinto. Mitä nopeammin tähän päästään, sitä tehokkaampaa, taloudellisempaa ja kansanvaltaisempaa toiminta on.

4. Varsinais-Suomen kansainvälisen aseman vahvistaminen erityisesti Itämeren alueella on maakunnan yhteinen visio. EU:n Itämeristrategia antaa painopisteitä myös Varsinais-Suomen omalle toiminnalle Itämeren piirissä. Varsinais-Suomen liiton on pystyttävä edelleen syventämään monilla tahoilla käynnistämiensä kansainvälisiä yhteistyöhankkeita.

Erityisen tärkeäksi on noussut liiton rooli EU:n ja Venäjän välisessä saumakohtassa.

Liiton omien resurssien rajallisuudesta johtuen erityisesti tässä korostuu laaja maakunnallinen julkisiin tahoihin ja elinkeinoelämään kohdistuva yhteistoiminta. Tiivis yhteistyö erityisesti Turun kaupungin kanssa on tässä toiminnassa tärkeää.

Liiton rooli EU:n Central Baltic Interreg IV A -ohjelman hallintoviranomaisena on osaltaan luonut erinomaiset edellytykset yhteyksien tiivistämiseen alueella. Ohjelma on antanut myös huomattavat resurssit yhteisiin hankkeisiin. Yli 100 miljoonan euron ohjelma on ollut liitolle erittäin vaativa, mutta myös erittäin haastava ja innostava kokonaisuus. Neuvoteltaessa EU:n seuraavan rakennerahastokauden 2014+ ohjelmista ja rahoituksesta pitää Varsinais-Suomi tiukasti kiinni saavuttamastaan roolista Itämeren yhteistyöohjelman rahoitusviranomaisena.

Varsinais-Suomen liitolle kansainvälinen toiminta ei ole mitään erillistä "ulkopolitiikkaa", vaan maakunnan aluekehitysintresseistä lähtevää käytännön yhteistyön rakentamista niin Itämeren alueella kuin sen ulkopuolellakin. Toiminnan painopisteet ovat jatkuvan tarkastelun kohteena.

5. Maakunnan suunnittelun ja -kaavoituksen ajantasaisuus ja korkea taso on edelleen turvattava, jotta maakunnan kehitystä voidaan ohjata haluttuun suuntaan ja edistää uusien infra- ja rakennushankkeiden toteuttamista ja kestävästä kehityksestä. Tuulivoimavaiheita maakuntakaava tuodaan maakuntavaltuuston

hyväksyttäväksi kesäkuussa 2013. Turun kaupunkiseudun rakennemallityön sekä keskus- ja palveluverkkoselvitysten pohjalta tarkistetaan sekä maakuntakaavaa että liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

6. Maakuntasuunnitelman tavoitteiden ja maakuntaohjelman 2011 – 2014 konkreettisten toimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavan yhteistyön ja rahoituksen kerääminen maakunnan liiton/EU-ohjelmien, kuntien ja valtion kehittämispanoksista on muodostunut entistäkin haastavammaksi valtion karsittua vuoden 2012 budjetissaan niin maakunnan kehittämistä kuin EU-ohjelmien vastinrahaa. Sama suunta jatkuu nyt vuodelle 2013 esitetyssä budjetissa. Hanketoiminnan radikaali väheneminen on tosi-asia. Maakunnan kehittämistä on ollut tärkein ja joustavin rahoitusmuoto käynnistettäessä alueellisia uusia kehittämishankkeita.

7. Vuoden 2013 aikana valmistellaan pääosin uudet 2014+ ohjelmakauden ohjelmat koko Suomeen. EU:n rakennerahasto-ohjelmat kootaan nyt yhteen niin, että Etelä- ja Länsi-Suomen ohjelmista muodostetaan oma ohjelmaosio. Varsinais-Suomen liitto on asiassa valmisteluvastuussa. Varsinais-Suomen maakuntasuunnitelma, jonka tähtäin on kahdenkymmenen vuoden päässä ja 4 vuoden konkreettinen maakuntaohjelma syntyvät liiton johtamana laajassa yhteistyöprosessissa kaikkien maakunnan keskeisten toimijoiden kanssa. Valtioiden rajat ylittävä maakuntaa koskeva Interreg -ohjelma tullee valmisteltavaksi myös liiton johdolla samaan aikaan. Maaseutuohjelman valmistelussa liitolle riittää mukana olemisen ja vaikuttamisen rooli. Osaamiskeskusohjelman jatkoksi valmisteltava Innovaatio-ohjelma 2014+ on uusi ja haastava elementti. Siihen tulee onnistua löytämään maakunnan elinkeinopolitiikan uudet suuret innovaatiot ja tulevaisuuden kasvun avaimet. Tavoitteena pidetään, että ohjelmapaketti olisi koossa kevään 2014 maakuntavaltuuston kokoukseen.

8. Lokakuun 2012 kuntavaalit ovat samalla maakuntavaalit. Kuntavaalien tulos antaa poliittiset voimasuhteet myös keväällä 2013 valittaville maakunnan liiton uusille toimielimille.

Vuodesta 2013 on tulossa kunta- ja aluehallinnon kehityksessä erittäin haastava. Vuosi on erittäin haasteellinen myös aluetaloudessa. Koko maailman taloutta heiluttavat kehityskulut vaikuttavat suoraan myös Varsinais-Suomen tuotantoon, talouteen ja kilpailukykyyn. Maakunta ei kuitenkaan ole vain nappula suuressa pelissä, vaan omilla kehittämistoimillaan se myös itse vaikuttaa siihen, mikä roolimme tulevina vuosina on.

Turussa 13.8.2012

Juho Savo
maakuntajohtaja

LANDSKAPSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Täydennetään maakuntavaltuustolle lähetettävään asiakirjaan.

1. LIITON TOIMINNAN PERUSTEET

1.1 TOIMINTA-AJATUS JA AVAINTEHTÄVÄT

Toiminta-ajatus

- Kehitämme kokonaisvaltaisesti Varsinais-Suomesta menestyvää aluetta, jossa elämisen laatu on Suomen parasta.
- Ohjaamme ja tuemme aktiivisesti alueemme toimijoita kohti maakunnan yhteisesti sovittuja päämääriä ja kokonaisuutena demokraattiseen päätöksentekoon tukeutuen.
- Edistämme kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa sekä maakuntien välistä yhteistoimintaa. Olemme tunnustettu toimija koko Itämeren alueella.

Avaintehtävät

Varsinais-Suomen liitto on 28 jäsenkunnan muodostama lakisääteinen kuntayhtymä, joka maankäyttö- ja rakennuslain mukaan hoitaa alueensa maakuntakaavoituksen ja alueiden kehittämislain mukaan vastaa alueensa yleisestä kehittämisestä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset tehtävät sillä on ollut vuodesta 1968, aluekehitystehtävät liitolle määrättiin vuoden 1994 alusta. Lisäksi liiton lakisääteisenä tehtävänä on vuoden 2000 alusta lähtien ollut huolehtia rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista annetussa laissa ja asetuksessa maakunnan liitolle määrättyistä tehtävistä.

Kansallista alueiden kehittämistä ohjaa laki alueiden kehittämisestä 1651/2009 sekä sitä koskeva valtioneuvoston asetus (1837/2009). Maankäyttöä ja suunnittelua ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999.

Vuonna 2006 liitto otti sisäasiainministeriön toimeksiannosta hoitaakseen Central Baltic Interreg IV A -ohjelman hallinto- ja todentamis- ja tarkastusviranomaistehtävät, jotka jatkuvat vuoteen 2015.

Varsinais-Suomen liitto

- vastaa maakunnan yleisestä kehittämisestä yhteistyössä valtion viranomaisten kanssa;
- vastaa maakuntasuunnitelman, maakuntakaavan ja maakuntaohjelman laatimisesta ja hyväksyminen;
- valmistelee maakuntaohjelman perusteella vuosittain maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja hyväksyy sen;
- vastaa kansallisia rakennerahasto-ohjelmia koskevien ohjelmaehdotusten laatimisesta ja toteuttamisesta maakunnassa;
- edistää kuntien seudullista ja muuta yhteistyötä sekä maakuntien välistä yhteistyötä ja yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten sidosryhmien kanssa;
- hoitaa tehtäviinsä liittyviä kansainvälisiä asioita ja yhteyksiä;
- koordinoi mm. koulutustarpeiden ennakointia, liikennejärjestelmää, vesi ja jätehuoltoa sekä luonnonvaroja ja ympäristöä koskevien maakunnallisten suunnitelmien laadintaa sekä
- hoitaa muut laissa säädetyt tehtävät.

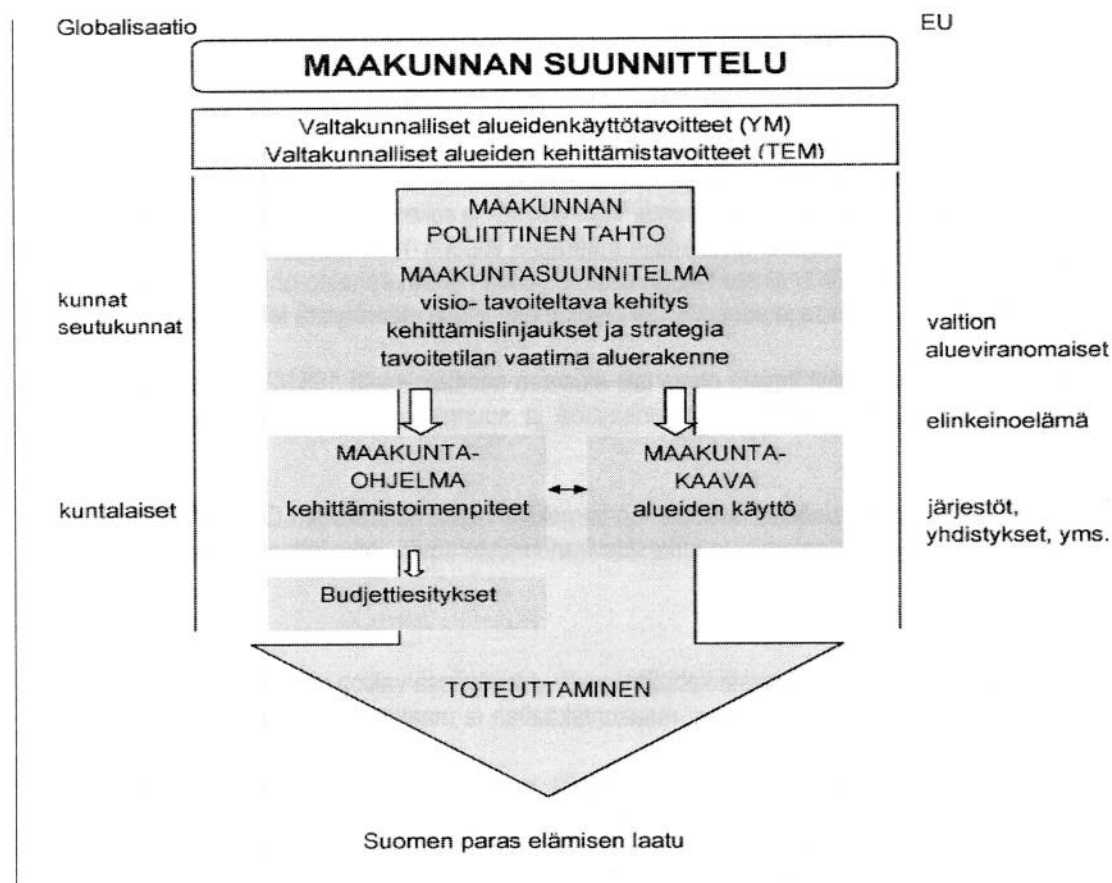
Varsinais-Suomi ja Satakunta muodostavat alueiden kehittämislain mukaisen yhteistoiminta-alueen. Yhteistoimintasopimuksen (mh 23.11.2009 § 267) mukaan päätökset maakuntaohjelmiin sisällyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntavaltuustojen yhtäpitävillä päätöksillä. Päätökset maakuntaohjelmien toteuttamissuunnitelmiin tai muihin alueiden kehittämiseen merkittävästi vaikuttaviin suunnitelmiin sisällyvistä yhteistoiminnan piiriin kuuluvista asioista tehdään maakuntahallitusten yhtäpitävillä päätöksillä.

Maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamissuunnitelmien yhteiset, ylimaakunnalliset strategiset osat muodostavat pohjan tulohajausprosessissa keskushallinnon kanssa. Liitto osallistuu elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) strategiasopimusten laadintaan ja vuosittaisia neuvotteluja käydään myös aluehallintoviranomaisen (AVI) kanssa.

Etelä-Suomen liittouman (ELLI) yhteistyö jatkuu Etelä-Karjalan, Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen kesken. Yhteistyöasioiden hoitamisesta vastaa kulloinkin vuorossa oleva puheenjohtajaliitto.

Uutena tehtävänä maakunnan liitoille tuli keväällä 2012 päätöksenteko kuntien työllisyysperusteisista investointiavustuksista.

1.2 MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN VISIO JA TOIMINTASTRATEGIAT

Varsinais-Suomen maakunnan visiona on: "Varsinais-Suomessa elämisen laatu on Suomen parasta."

Visiota on tarkennettu vuoden 2030 tavoitetilaa kuvaavin visiolausein seuraavasti:

Osaaminen ja elinkeinot

- Varsinais-Suomessa on maan toiseksi merkittävin akateeminen kansainvälisen tason korkeakoulu- ja tutkimuskeskittymä (Turun uusi Akatemia).
- Varsinais-Suomi tarjoaa työtä osaavalle ja koulutetulle työvoimalle. Koulutus vastaa maakunnan kehittymisen ja elinkeinoelämän tarpeita.
- Varsinais-Suomi on kansainvälisesti kilpailukykyinen palvelu-, meri-, elintarvike/bio-, ICT – sekä energia- ja ympäristöteknologian toimialoilla.

- Varsinais-Suomi on maatalouden tärkein ja tuottavin tuotantoalue Suomessa.
- Varsinais-Suomi on merkittävä Itämeren matkailualue.
- Varsinais-Suomi on kulttuuritarjonnan vahva maakunta ja edelläkävijä uusilla luovilla toimialoilla.

Yhdyskuntarakenne ja toimintaympäristö

- Varsinais-Suomi tarjoaa hyvin suunnitellun ja toteutetun ympäristön kaikille asukkaille ja toimijoille.
- Varsinais-Suomen arvokas kulttuuriympäristö on imago- ja identiteettitekijä sekä kehityksen voimavara.
- Varsinais-Suomen liikennejärjestelmä toimii tehokkaasti, turvallisesti ja kestävästi tukien elämissen laatua ja elinkeinoelämän kilpailukykyä maakunnan kaikissa osissa.
- Varsinais-Suomessa toimii ajanmukaiset, nopeat tietoliikenneyhteydet koko maakunnan alueella.
- Varsinais-Suomi on hiilineutraali maakunta ja tuottaa merkittävän osan energiantarpeestaan uusiutuvalla energialla.
- Saaristomeren tila on hyvä.

Hyvinvointi ja turvallisuus

- Varsinais-Suomi on turvallinen paikka asua ja elää.
- Varsinais-Suomen vahvat kunnat tarjoavat asukkailleen monipuoliset ja laadukkaat peruspalvelut.
- Varsinaissuomalaiset tekevät yhteistyötä ja osallistuvat aktiivisesti oman alueensa kehittämiseen.
- Varsinais-Suomessa moniarvoisuus on voimavara.
- Varsinais-Suomessa kaikilla nuorilla on vähintään toisen asteen ammatillinen tutkinto ja toimiva työllisyystakuu

Edellä kuvattu visio perustuu maakuntavaltuuston (mv 14.6.2010 § 11) hyväksymään maakuntastrategia-asiakirjan "Kompassi tulevaisuuteen" maakuntasuunnitelmaosioon. Maakuntastrategian toteuttaminen tapahtuu Kompassi tulevaisuuteen asiakirjan maakuntaohjelmaosiossa 2011 - 2014 kuvatuin toimenpitein (46 kpl).

Maakuntastrategiaa toteutetaan maakuntaohjelman, maakuntakaavoituksen, liikennejärjestelmätyön ja muun maakunnallisen suunnittelun sekä edunvalvonnan avulla.

Syksyllä 2012 käynnistetään uuden maakuntastrategian (maakuntasuunnitelma ja -ohjelma) valmistelu ja tavoitteena on viedä asiakirja päätettäväksi kesäkuun 2014 maakuntavaltuustoon

2. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN PERUSTEET

Kuntalain 65 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 20 § mukaan: "Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain." Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön 21 § mukaan "Maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa toimitelmalle tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Maakuntahallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Maakuntahallitus voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille."

Valmisteluprosessi ja käsittelyaikataulut

Talousarvio ja taloussuunnitelma on valmisteltu virastossa osaamisryhmittäin ja valmistelu on perustunut maakuntaohjelmassa ja maakuntasuunnitelmassa tehtyihin strategisiin valintoihin ja toiminnan linjauksiin. Maakuntahallitus käsitteli 27.8.2012 alustavan talousarvion ja taloussuunnitelmaluonnoksen ja varasi jäsenkunnille mahdollisuuden esityksien tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Kuntien esitykset sekä lopullinen talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys käsitellään maakuntahallituksessa 19.11.2012 ja viedään maakuntavaltuuston 10.12.2012 päätettäväksi. Varsinais-Suomen liiton yhteistyökomitea käsitteli talousarvion ja -suunnitelmaluonnoksen 20.8.2012. Kuntatalouspäivillä 19.9.2012 selostetaan talousarvion ja -suunnitelman keskeinen sisältö.

Talousarvion sitovuus

Varsinais-Suomen liiton talousarviossa vuodelle 2013 tuloslaskelman tilikauden tulos on nettositova maakuntavaltuustoon nähden. Maakuntahallitus vahvistaa myöhemmin käyttötalouden käyttösuunnitelman, jossa asetetaan tarkemmat vastuualuekohtaiset tavoitteet ja talousarvion sitovuus maakuntahallitukseen nähden ulotetaan käyttösuunnitelman tiliryhmätasolle. Talousarviossa nimetään tilivelvolliset viranhaltijat vastuualueittain.

Kuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuustuloarvion perusteena ovat tilikauden määrärahat ja tuloarviot. Varsinais-Suomen liiton perussopimuksen 24 § mukaan se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tuottojen lisäksi tarvitaan kulujen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät edellisenä varainhoitovuotena toimitetussa verotuksessa jäsenkunnissa määrättyjen veromäärien suhteessa. Veromäärien vertailuluku lasketaan jakamalla talousarviovuoden 1. tammikuuta laskentatilanteen mukainen kunnallisveron ja yhteisöveron kuntaosuuden yhteenlaskettu tuotto kunnallisveroprosentilla. Maksuosuuksien määräytymisen laskentataulukko on liitteenä 3.

Tilikauden tunnusluvut

Alustavassa talousarviossa 2013 jäsenkuntien maksuosuudet ovat 3 804 800 euroa, joka euromäärä oli 3,0 % korkeampi kuin talousarvion 2012 maksuosuustuloarvio.

Vuosien 2002 - 2009 tilinpäätökset ovat olleet ylijäämäisiä, jolloin vuodelle 2013 voidaan tehdä vastavasti alijäämäinen budjetti (-90 000 euroa). Alijäämä suunnitellaan katettavaksi edellisten tilikausien ylijäämätililtä.

Vuosien 2014 - 2015 taloussuunnitelmissa määrärahat ja tuloarviot perustuvat kuntien maksuosuuksien kasvuun siten, että vuonna 2014 kasvuprosentti on 3,0 % ja vuonna 2015 kasvuprosentti on 3,0 %. Tilikauden tuloksen osalta tavoitteena on molempina vuosina nolla euroa.

Talousarvion 2013 investointiosaan on varattu 26 000 euron määräraha, jota käytetään atk-järjestelmien kehittämiseen ja laitteiden hankintaan paperittomaan kokousmenettelyyn siirtymiseksi maakuntahallituksen kokouksissa.

TULOSLASKELMAN KESKEISET TUNNUSLUVUT						
	TA 2013	TA 2012	TP 2011	TP 2010	TS 2014	TS 2015
TULOSLASKELMA						
_Toimintatuotot	5 857 800	6 007 017	5 589 896	5 819 507	6 083 944	6 201 513
_Toimintakulut	-5 944 800	-6 127 017	-5 647 337	-5 869 569	-6 077 944	-6 191 513
TOIMINTAKATE	-87 000	-120 000	-57 441	-50 062	6 000	10 000
VUOSIKATE	-77 000	-108 000	-37 017	-41 848	18 000	22 000
TILIKAUDEN TULOS	-90 000	-120 000	-49 241	-54 174	0	0

Talousarvion 2012 toteutumavertailun ajalta 1.1. -30.6.2012 perusteella talousarvio 2012 toteutuu arviomukaisesti.

3. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

3.1 LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

JÄSENKUNNAT (28) EDUSTAJANKOKOUS			
MAAKUNTAVALTUUSTO (100)			
TARKASTUSLAUTAKUNTA (4)			
MAAKUNTAHALLITUS (19)			
Hankerahoitusjaosto (7)	Maankäyttöjaosto (7)	Saaristotoimikunta (16)	Kulttuuritoimikunta (11)
	Kielellisten palvelujen toimikunta (6)	Valintatoimikunta (6)	

Kaaviossa ovat luottamushenkilöhallinnon keskeiset toimielimet vuonna 2012. Suluissa ovat toimielimien jäsenten lukumäärät. Toimielimien pöytäkirjat ovat nähtävissä osoitteessa www.varsinais-suomi.fi. Keväällä 2013 asetetaan luottamushenkilöhallinnon toimielimet vaalikaudelle 2013 - 2016.

Toiminta-ajatus

Liiton luottamushenkilöhallinto huolehtii demokraattisesta päätöksenteosta ja ohjauksesta. Luottamushenkilötoimielimien toimikausi on kunnallisvaalikausi.

Luottamustoimielimet

Edustajainkokous

Edustajainkokous on kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti liiton toimielin. Vuonna 2013 se kutsutaan koolle 25.2.2013 ja sen tehtävänä valita jäsenkuntia edustavat maakuntavaltuuston jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuusto

Maakuntavaltuusto ylimpänä päättävänä elimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 3 kertaa. Maalis-kuussa 18.3.2013 maakuntavaltuusto kokoontuu päättämään maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenten ja JHTT -yhteisön valinnoista. Kesäkuussa asialistalla ovat tilinpäätösasiat ja muut ajankohtaiset asiat sekä joulukuussa talousarvio ja muut ajankohtaiset asiat.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta työskentelee laatimansa tarkastussuunnitelman mukaisesti. Vanha tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja arvioivat ja tarkastavat vuoden 2013 toukokuun loppuun mennessä toimintavuoden 2012 talouden ja hallinnon tehokkuuden ja tuloksellisuuden sekä antavat valtuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen. Vanha tarkastuslautakunta kilpailuttaa JHTT -yhteisön. Uusi tarkastuslautakunta esittää maakuntavaltuustolle JHTT yhteisön valinnan.

Maakuntahallitus

Maakuntahallitus toimeenpano- ja hallintoelimenä kokoontuu toimintavuoden aikana 12–13 kertaa. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa maakuntavaltuuston hyväksymän talousarvion ja taloussuunnitelman tavoitteiden toteutumista sekä maakuntajohtajan ja liiton viraston toimintaa. Lisäksi hallitus päättää maakuntajohtajan esittelystä liiton toimenpiteistä, lausunnoista ja kannanotoista. Hallitus toimii liiton edunvalvojana ja edustaa liittoa ulospäin.

Vanha maakuntahallitus on toimivaltainen siihen saakka kunnes uusi on valittu. Uusi maakuntahallitus päättää huhtikuussa 8.4.2013 jaostojen ja toimikuntien asettamisesta sekä mm. maakunnan yhteistyöryhmän jäsenten nimeämisestä.

Muut luottamustoimielimet

Liiton luottamushenkilöt toimivat vuonna 2012 seuraavissa maakuntahallituksen nimeämässä jaostoissa ja toimikunnissa yms.: maakunnan yhteistyöryhmä, saaristotoimikunta, hankerahoitusjaosto, maankäyttöjaosto, valintatoimikunta, kulttuuritoimikunta, yhteistyökomitea sekä kielellisten palvelujen toimikunta. Laadittaessa maakuntakaavaa osa-alueittain tullaan kaavan valmistelua ohjaamaan asettamaan maakunnan liiton toimielin, jossa on asianomaisten kuntien ehdottamia jäseniä. Uudet luottamustoimielimet asetetaan keväällä 2013.

Valtuustokauden vaihtuminen vuonna 2013 edellyttää normaalivuoteen verrattuna mm. kahden ylimääräisen suurykokouksen koollekutsumista. Edustajainkokous kokoontuu helmikuussa ja maaliskuussa kokoontuu maakuntavaltuusto maakuntahallituksen valintaa varten. Tällöin vuoden 2013 luottamushenkilö- ja kokoukustannukset ovat normaalivuoteen verrattuna noin 30 000 euroa suuremmat.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Luottamushenkilöhallinnolle asetettuja tavoitteita demokraattisesta päätöksenteosta ja liiton toiminnan ohjauksesta seurataan saadun palautteen perusteella. Vastuualueen tilivelvollinen on hallintojohtaja Markku Roto.

3.2 YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO

Talousarvion vastuualueet

	MAAKUNTAJOHTAJA		
Aluekehittäminen	Edunvalvonta ja kuntapalvelut	Maankäyttö ja ympäristö	Yhteiset toiminnot ja hallinto
Central Baltic -ohjelma			
	Hanketoiminta		

Liiton virasto on yhtenäisvirasto, joka on hallinnollisesti jaettu neljään osaamisryhmään: 1) aluekehittäminen, 2) edunvalvonta ja kuntapalvelut, 3) maankäyttö ja ympäristö sekä 4) yhteiset toiminnot ja hallinto. Central Baltic -ohjelman hallinnointi on osa aluekehittämisen osaamisryhmää, mutta ko. toi-

minta rahoitetaan ulkopuolisella, teknisen tuen rahoituksella. Hanketoiminnan tilivastuut ja kustannusten hyväksyntämenettelyt määrätään maakuntahallituksen tekemän käynnistämispäätöksen yhteydessä.

Toiminta-ajatus

Varsinais-Suomen liiton virasto on päällikkövirasto. Maakuntajohtajan tukena toimii osaamisryhmien johtajista muodostettu johtoryhmä. Johtoryhmän sihteerinä toimii johdon assistentti ja kokouksiin osallistuu myös puolivuositain vaihtuva henkilöstön edustaja sekä viestintävastaava käsiteltäessä maakuntahallitukseen meneviä asioita.

Liiton hallinto huolehtii viraston hallinto- ja henkilöstöpalveluista, taloudesta ja kirjanpidosta, atk-palveluista ja arkistoinnista sekä hankinnoista siten, että luottamushenkilöhallinto ja viraston vastualueet pystyvät parhaalla mahdollisella tavalla toteuttamaan niille asetetut tavoitteet ja tehtävät.

Henkilöstöpolitiikan toiminta-ajatuksina on liiton henkilöstösuunnitelmaan kirjattu seuraavaa: 1) Varsinais-Suomen liitto on turvallinen ja esimerkillinen työnantaja, joka arvostaa yhteistoimintaa työyhteisön kehittämisessä. 2) Yhteistyö on toimivaa ja henkilöstöpolitiikka johdonmukaista ja läpinäkyvää. 3) Liitolle on pitkän aikavälin strategia henkilöstörakenteen kehittämisessä. 4) Viraston sisäinen johtaminen on oikeudenmukaista ja kannustavaa. 5) Työhyvinvoinnista pidetään erityistä huolta. 6) Henkilöstöllä on taito ja tahto edistää maakunnan hyvinvointia ja kehittää osaamistaan. 7) Osaamisen kehittämiseen on riittävät ja monipuoliset resurssit.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Henkilöstöpolitiikka

Päivitetään henkilöstösuunnitelma vuosille 2013 - 2016. Henkilöstösuunnitelman päivityksessä hyödynnetään syksyllä 2012 tehtävän ilmapiirikartoituksen toimenpidesuosituksia. Erityisesti kiinnitetään huomiota henkilöstön terveydelliseen toimintakykyyn ja työhyvinvointiin mm. ottamalla käyttöön savuton työpaikka -toimintamalli.

Jatketaan viraston strategiatyötä siten, että kaikilla liiton työntekijöillä on yhtenäinen tieto ja ymmärrys sekä liiton yhteisestä että osaamisryhmien erityisistä toiminta-ajatuksista ja arvoista. Lisäksi tavoitteena on liiton toiminnan painopisteiden, strategisten tavoitteiden ja kriittisten menestystekijöiden tunnistaminen ja tiedostaminen.

Sisäinen valvonta ja tarkastus

Tehostetaan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskienhallinnan ja työsuojelun menettelytapoja. Sisäisen tarkastajan toimintasuunnitelma tehdään vuosittain ja tarkastukset kohdennetaan riskianalyyysiin perustuen. Eri toimintojen ja ostopalvelujen kustannuksia seurataan ajantasaisesti sekä pidetään kilpailuttamisten ja sopimusjärjestelyjen avulla kustannukset kurissa.

Tietojärjestelmien hyödyntäminen

Ylläpidetään ja kehitetään asianhallinnan, henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon tietojärjestelmiä siten, että hallinto- ja tukitoiminnoissa saavutetaan riittävä laatu ja kustannustehokkuus. Asianhallinnan tehostamisen painopisteenä on Tdoc-asiakirjaohjelmiston täysimittainen hyödyntäminen. Vuoden 2013 aikana maakuntahallituksen kokouksissa siirrytään paperittomaan kokousmenettelyyn.

Työympäristön ylläpito ja kehittäminen

Ylläpidetään työympäristön ja siihen liittyvän tekniikan taso riittävän korkealla tehokkaan ja innostavan työilmapiiriin luomiseksi. Seurataan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa työympäristön tilaa ja puututaan välittömästi havaittuihin epäkohtiin.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan hallintoa ja taloutta koskevien uusien, kustannustehokkuutta ja riskienhallintaa lisäävien menettelytapojen käyttöönottomäärällä, luottamushenkilö-, sidosryhmä ja kansalaispalautteen sekä henkilöstön kanssa käytyjen kehittämiskeskustelujen ja vuosittaisen henkilökertomuksen perusteella.

Sisäisen valvonnan, tarkastuksien ja riskienhallinnan osalta otetaan käyttöön uusia menettelytapoja, joiden tavoitteena on minimoida liitolle aiheutuvat aineelliset ja henkilöstöön liittyvät riskit. Vastuualueen tilivelvollinen on hallintojohtaja Markku Roto.

3.3 ALUEKEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Aluekehittämisellä parannetaan maakunnan omatoimista ja tasapainoista kehitystä ja pyritään lisäämään maakunnan kilpailukykyä. Maakunnan aluekehittämistyö tukeutuu maakunnan olemassa oleviin vahvuuksiin ja erityisesti osaaminen, elinkeinotoiminnan ja työllisyyden vahvistaminen ja kestävä kehitys ovat Varsinais-Suomen aluekehittämisen keskeisiä elementtejä. Kansainvälisellä verkostoyhteistyöllä lisätään maakunnan tunnettavuutta ja edistetään maakunnan roolia Itämeren alueen yhtenä keskeisenä toimijana.

Aluekehitystyö pohjautuu laaja-alaiseen ja vuorovaikutteiseen yhteistyöhön jäsenkuntien, valtion aluehallintoviranomaisten, elinkeinoelämän ja muiden maakunnan toimijoiden kanssa. Tässä yhteistyössä maakunnan toimijat määrittelevät kehitystavoitteet ja keinot niihin pääsemiseksi ja samalla sitoutuvat omalta osaltaan niiden toteutumiseen. Työkaluina aluekehittämisessä käytetään mm. EU:n rakennepoliittisia ohjelmia ja valtion erillisiä budjettimäärärahoja.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Maakuntastrategia

Valtuustokausittain laadittava maakuntastrategia (maakuntaohjelma- ja suunnitelma) on maakunnan tulevaa kehitystä kuvaava asiakirja, jossa yksilöidään ne konkreettiset toimenpiteet, joita suunnitelma-kaudella pyritään toteuttamaan alueen hyvinvoinnin ja kehityksen lisäämiseksi. Pääpaino toimintavuotena 2013 on maakuntastrategian päivittäminen ja prosessin aikana erityisesti eri toimijatahojen sitouttaminen kehittämistyöhön, ohjelmaan kirjattaviin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Voimassa olevan maakuntaohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti ja maakuntavaltuustolle raportoidaan vuosittain ohjelman toteutumistilanne. Vuoden 2012 lopussa käynnistyy maakuntaohjelman lakisääteinen ulkoinen arviointi, joka tehdään yhdessä useamman maakunnan kanssa (mm. Pirkanmaa ja Satakunta). Arvioinnin tavoitteena on laajan kokonaisarvioinnin sijasta keskittyä prosessien tehokkuuden arviointiin sekä sellaisiin temaattisiin aiheisiin, jotka parhaiten palvelevat uuden ohjelmakauden toimeenpanoa. Yhteistyötä mm. Satakunnan maakunnan (yhteistoiminta-alue) kanssa jatketaan yhteisesti sovittujen tavoitteiden eteenpäin viemiseksi. InnoAura-palkinto jaetaan toisen kerran.

Rakennerahasto-ohjelma ja maakunnan kehittämisrahoitus

EU:n uuden rakennerahasto-ohjelmakauden (2014 - 2020) valmistelutyöhön osallistutaan aktiivisesti tavoitteena erityisesti Varsinais-Suomelle tärkeiden kehittämisen painopisteiden esille nostaminen ja sisällyttäminen osaksi valtakunnallista rakennerahasto-ohjelmaa. Samalla valmistaudutaan maakunnan yhteistyöryhmän roolin muuttumiseen osana uuden rakennerahasto-ohjelmakauden hallinnollista toimeenpanoa. Käynnissä olevan ohjelmakauden jäljellä oleva rahoitus, kuin myös vapaana oleva maakunnan kehittämisraha suunnataan maakuntaohjelman toteuttamista tukeviin toimenpiteisiin ja maksatukset hoidetaan asianmukaisesti ja ripeästi. Suljetuista hankkeista mahdollisesti säästyneet rahat sidotaan mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi hankkeiden vaikuttavuusarviointia tehostetaan ja

hankeverkkoa kehitetään erillisen Profiili-hankkeen tukemana. Liitto on aktiivisesti mukana myös uuden innovaatiopolitiikkaan 2014+ liittyvän ohjelmallisen työkalun sisällön määrittelyssä.

Ennakointi

Aluekehityslakiin kirjatun lakisääteisen koulutustarpeiden pitkän aikavälin ennakkoinnin lisäksi myös muuta ennakointitoimintaa vahvistetaan. Laaja-alaisella yhteistyöllä pyritään ennakoimaan mm. alueella tapahtuvia elinkeinorakenteen ja koulutustarpeen muutoksia ja vastaamaan haasteisiin käytettävissä olevin keinoin (mm. rahoitusinstrumentit, lausunnot, sidosryhmäyhteistyö). Ennakkoinnin tukena käytetään ESR-rahoitteisella hankkeella luotua sähköistä ennakointityökalua, joka samalla muodostaa osan rakenteilla olevasta maakunnan aluetietoportaalista.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisen yhteistyön pääpaino on Itämeren alueen yhteistyön edistämisessä, alueellisesti toiminta kohdistuu erityisesti Pohjois-Saksaan, Puolan Pomeraniaan, Baltian maihin ja Pietarin alueelle. Tiivis yhteistyö Turun kaupungin kanssa ns. Itämeristrategian toimeenpanoa tukevan Turku-prosessiin liittyen on yksi kansainvälisen toiminnan painopisteistä. Myös yhteistyötä Tukholman alueen ja Ahvenanmaan maakunnan alueilla pyritään tiivistämään saaristoyhteistyötoiminnan kautta. Brysselin Eurooppa-toimiston kautta hoidetaan EU-tason edunvalvonta- ja informaatiotehtäviä ja Pietarin Turku-toimiston toiminnan tavoitteena on lisätä konkreettisia kontakteja ja yhteistyötä Pietarin alueella. Syksyllä 2012 Euroopan komissiolle tehtiin hakemus Europe Direct- tiedotustoiminnan hoitamisesta. Mikäli rahoitus toimintaan saadaan, se osaltaan lisää liiton näkyvyyttä kansainvälisenä toimijana ja mahdollistaa henkilöresurssien lievän lisäämisen kansainvälisissä toiminnoissa.

Central Baltic Interreg IVA- ohjelma

Central Baltic Interreg IVA-ohjelman toimeenpanossa pääpaino toimintavuonna on hankkeissa saavutettujen tulosten levittäminen yhteistyössä hanketoimijoiden kanssa. Ohjelman mahdollisesti vielä sitomatta olevien myöntövaltuuksien päätös- ja maksatusprosessi hoidetaan asiallisesti ja tehokkaasti, jotta mahdollinen decommitment -riski (myöntövaltuuksien leikkaus) olisi mahdollisimman pieni. Ohjelman sulkemiseen valmistaudutaan erilaisilla hallinnollisilla toimenpiteillä, kuten hanke/toimintalinjakohtaisilla sulkemisilla, seuranta- ja indikaattoritietojen päivittämisellä sekä tarvittaessa ohjelma-asiakirjan muutoksilla. Uuden alueellista yhteistyötä koskevan ohjelman valmistelutyö yhteistyössä jäsenvaltioiden ja alueen muiden toimijoiden kanssa käynnistyy.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Aluekehitystyön vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta seurataan monipuolisesti erilaisten tilastoaineistojen ja hankkeiden tulosten avulla. Maakuntahallitukselle ja -valtuustolle sekä tarkastuslautakunnalle esitetään vuosittain tilastokatsaus maakunnan tilasta sekä määrällinen ja laadullinen arvio maakuntaohjelman toimenpiteiden toteutumisasteesta.

EU:n ohjelmaperusteisen aluekehittämistyön tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta seurataan mm. erillisten ohjelma-arvioiden kautta sekä hallinto- ja seurantakomiteoiden antaman palautteen kautta. Ohjelmien numeerista vaikuttavuutta arvioidaan mm. ohjelmakohtaisten indikaattoreiden toteutumista seuraamalla. Hanketasolla tavoitteiden toteutumisen arviointi tapahtuu seurantaraporttien sekä väli- ja loppuraporttien avulla.

Toiminnan rahoitus

Aluekehitystoiminnan ja kansainvälisen yhteistyön kustannukset ovat kuntarahoitteista toimintaa. Central Baltic Interreg IVA-ohjelman hallinnointikulut katetaan ohjelmaan liittyvän teknisen tuen rahoituksella, jolloin ko. talousarvio on liiton tilinpidossa omakatteinen. Ohjelman hallinnoinnista aiheutuvilla kustannuksilla ei siis ole vaikutusta tilikauden tulokseen eikä kuntien maksuosuuksiin. Myös kansallisen kilpailukyky- ja työllisyysohjelman hallinnointikulut katetaan osin ohjelman teknisestä tuesta.

3.4 MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ

Toiminta-ajatus

Maakunnan suunnittelun tavoitteena on maakunnan tasapainoisen kehityksen ja vetovoiman varmistaminen ja edistäminen tuottamalla alueen erityisarvoille rakentuvaa hyvää asuin- ja toimintaympäristöä. Suunnittelun lähtökohtana on maankäyttö- ja rakennuslain toteuttaminen maakuntatasolla. Maakunnan tavoitteiden määrittelyssä sovitetaan yhteen kuntien kehittämistarpeet valtakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltu kehitys. Maakuntakaavoituksella täsmennetään ja toteutetaan maakunnan strategiset tavoitteet kuntakaavoitusta ohjaavaksi alueiden käytön suunnitelmaksi. Maakunnan muuhun suunnitteluun synkronoidulla liikennejärjestelmätyöllä edistetään alueen toiminnallista rakennetta.

Hankkeisiin ja eri sektoreiden yhteistyöelimiin aktiivisesti osallistumalla edistetään maakunnan keskeisten tavoitteiden toteutumista, tuotetaan maakunnan ja kuntien suunnittelussa tarvittavaa tietoa ja sitoutetaan alueen toimijoita.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Maakuntastrategia

Seurataan ja edistetään maakuntastrategian toteuttamista liiton aktiivisten tietopohjaan ja osallistavaan ennakkointiin tukeutuvien seurantamenetelmien avulla. Työssä on keskeistä maakunnan toimintaympäristön ja sen muutosten tuntemus sekä eri toimijoiden välinen yhteistyö.

Maakuntastrategiaan sisältyvän sekä maankäyttö- ja rakennuslain että alueidenkehittämislain mukaisen maakuntasuunnitelman tarkistus aloitetaan vuonna 2013 yhdessä maakuntaohjelman laadinnan kanssa (ks. myös 3.3 Aluekehittäminen).

Maakuntakaava ja liikennejärjestelmätyö

Seurataan ja edistetään maakuntakaavojen ja liikennejärjestelmätyön toteuttamista ja tarkistustarpeita mm. annettavien lausuntojen ja viranomaisyhteistyön avulla.

Täydennetään maakunnan rakenne- ja keskusverkkoselvitystä sekä Turun kaupunkiseudun rakennemallityötä erillisenä konsulttitoimeksiantona teetettävällä kaupan palveluverkkotutkimuksella. Käynnistetään em. selvitysten ja ympäristöministeriön syksyn 2013 vahvistuspäätösten perusteella maakuntakaavan tarkistus taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen osalta.

Valmistellaan sisämaan ja rannikkoalueiden tuulivoimavaihemaa- ja maakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi ja edelleen toimitettavaksi ympäristöministeriöön vahvistamista varten.

Jatketaan maakunnallisen liikennejärjestelmätyön päivytystä hyödynnettäväksi maakuntasuunnitelma-, maakuntakaava- ja maakuntaohjelmatyössä.

Yhteistyöhankkeet ja selvitykset

Valmistellaan ja toteutetaan yhteistyöhankkeita ja tuotetaan selvityksiä maakuntasuunnitelma-, maakuntakaava- ja maakuntaohjelmatarviksista varten. Vastataan alueellisten laaja-alaisten luonnonvarojen ja ympäristöä koskevien suunnitteluprosessien käynnistämisestä, niihin liittyvän yhteistyön johtamisesta ja niiden suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa, samalla edistään vesiensuojelua, ilmastonmuutoksen torjuntaa ja siihen sopeutumista. Vuonna 2013 keskeisimpiä ovat maakunnan energia- ja luonnonvarakartoitus sekä saariston kulttuuriperinnön inventointien jatkaminen.

Lounaispaikka-paikkatietoyhteistyötä jatketaan Varsinais-Suomen ja Satakunnan kattavalla yhteistyö-alueella. Lounaispaikan asemaa alueellisena toimijana ja valtakunnallisena pilottina vahvistetaan. Lounaispaikan tarjoamia palveluita alueen toimijoille kehitetään sekä teknisesti että sisällöllisesti. Maakuntaliittojen yhteistä maakuntakaava-aineistojen INSPIRE-yhteistyön kehittämistä jatketaan.

Osallistutaan aktiivisesti maakunnan suunnitteluun liittyviin kansallisiin ja kansainvälisiin yhteistyöhankkeisiin maakunnan, naapuriliittojen ja Itämeren alueella. Painopisteinä ovat maakunnan tavoitellun kehityksen visiointi, aluerakenteellinen asema, liikenne ja logistiikka, yhdyskuntarakenteen kestävä kehitys sekä ympäristö- ja vesiensuojelutoiminta. Vuonna 2013 hallinnoidaan ja toteutetaan Lounais-Suomen paikkatietokeskusyhteistyötä ja jatketaan Lounais-Suomen Aluetietopalvelun kehittämistä Profili-hankkeen ja Koulutuksen ennakoitiverkosto -hankkeen myötä sekä ollaan mukana kehittämässä Turun museokeskuksen tietohallintajärjestelmää (MIP). Liitto on aktiivisena toimijana Laajakais-ta kaikille 2015 -hankkeessa sekä EXPAT (Innovative services for international talents – Easier access to the cbsr) -hankkeessa. Etelä-Suomen maakuntien liittouman aluerakennetta kartoittaneen esiselvi-tyksen pohjalta pyritään valmistelemaan laaja Tukholma-Pietari -akselin asemaa vahvistava yhteis-hanke.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan yhteistyökumppaneilta, muilta sidosryhmiltä ja erityisesti alueen kunnilta saatavan palautteen pohjalta. Maakuntakaavojen keskeisten tavoitteiden seurantamenetelmiä kehitetään. Vastuualueen tilivelvollinen suunnittelujohtaja Heikki Saarento vastaa menotositteiden hyväksymisestä.

Hankkeet käynnistetään maakuntahallituksen päätöksillä. Maakuntahallitus päättää hankkeen toteut-tamismenettelystä, kustannusarvion ja kustannuspaikan liiton kirjanpidossa sekä hankkeen vastuu-henkilön ja tilivelvollisen. Hanketoiminnan vastuualueen tavoitteiden toteutumista arvioidaan projektien hankesuunnitelmissa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen perusteella sekä hankkeiden vaikuttavuuden perusteella. Hankkeiden talousarviot ovat liiton tilinpidossa omakat-teisia, jolloin niillä ei ole vaikutusta tilikauden tulokseen eikä kuntien maksuosuuksiin.

3.5 EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Edunvalvonnan ja kuntapalvelujen tavoitteena on valvoa maakunnan etuja kansallisesti ja kansainväli-sesti, toimia kuntien puolesta kuntayhteistyötä edistäen, olla maakunnallinen tiedonvälittäjä sekä nyky-aikaisen maakuntahengen ja maakuntakulttuurin vaalija.

Maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet

Kuntapalvelut

Ollaan aktiivisia kuntarakenteen uudistamiseen ja palvelujen kehittämiseen liittyvissä asioissa, ediste-tään yhteispalvelua sekä toimenpiteitä maakuntahallinnon vahvistamiseksi. Tuotetaan materiaalia kun-tarakenteesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä käytävään keskusteluun. Tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan annetaan asiantuntija-apua. Vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaville uu-sille kunnallisille luottamushenkilöille tuotetaan maakunnallista materiaalia. Korostetaan maakuntahal-linnon roolia osana kuntahallintoa.

Kansanedustajayhteistyö

Vahvistetaan edunvalvontaa tehostamalla kansanedustajien yhteisryhmän toimintaa sekä ylläpitämällä säännöllisiä yhteyksiä valtioneuvoston jäseniin ja keskushallinnon edustajiin.

Edunvalvonnan kärkihankkeet

Edunvalvonnassa nostetaan esille alueellistamis- ja liikenneverkkoasiat, yliopisto- ja koulutuskysymykset, saaristomeren suojele sekä luovan talouden edistäminen. Määritellään edunvalvonnan kärkihankkeet. Ylläpidetään hankelistaa sekä laaditaan faktamuistiot ajankohtaisista edunvalvontahankkeista. Uuden alue- ja rakennepoliittikkakauden kansallisessa ja kansainvälisessä valmistelussa tuetaan toimenpiteitä Varsinais-Suomen etujen huomioon ottamiseksi.

Maakunnan tunnettavuus ja markkinointi

Lisätään maakunnan ja liiton tunnettavuutta aktiivisella viestinnällä ja osallistamalla maakunnalliseen yhteismarkkinointiin sekä jatkamalla yhteydenpitoa varsinaissuomalaiseen järjestökenttään. Liitto osallistuu aktiivisesti maakunnan yhteismarkkinointihankkeeseen. Keväällä 2013 tulee kuluneeksi 20 vuotta nykymuotoisen Varsinais-Suomen liiton toiminnan aloittamisesta. Kaksikymmentä vuotta sitten julkaistun Täällä Suomen synnyinmuistot -kirjan pohjalta tehdään suurelle yleisölle tarkoitettu Varsinais-Suomen edelläkävijän roolia korostava teos.

Kulttuuriala ja kansalaisjärjestöt

Vaalitaan modernia maakuntahenkeä ja vahvistetaan paikallisuutta yhteistyössä kuntien kulttuuritoimen, Varsinais-Suomen taidetoimikunnan, kotiseutuyhdistysten ja maakunnallisten kulttuuri-järjestöjen kanssa. Koordinoidaan kulttuurialan yhteistyötä. Kansalaisjärjestökontaktien vahvistamiseksi jatketaan neuvottelukuntamuotoista yhteistyötä maakunnallisten eläkeläisjärjestöjen ja nuorisojärjestöjen kanssa.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

Edunvalvonnan onnistumisesta laaditaan sidosryhmien palautteeseen perustuva edunvalvonnan plus- ja miinukset lista. Tilaisuuksien onnistuminen arvioidaan osallistumisasteen ja osallistujapalautteen perusteella. Viestinnän ja maakunnan markkinoinnin arviointi perustuu lehdistöseurantaan ja yhteismarkkinoinnin osalta myös erityiseen vaikuttavuustutkimukseen. Vastuualueen tilivelvollinen on edunvalvontajohtaja Lauri Palmunen.

4. HENKILÖSTÖ

Kuntarahoitteisen toiminnan työntekijöistä 9 henkilöä saavuttaa vuoden 2015 loppuun mennessä vanhuuseläkkeelle siirtymisen mahdollistavan, vähintään 63 vuoden iän. Tavoitteena on täyttää eläköitymisten seurauksena avautuvat virat ja toimet siten, että nimikkeet ja toimenkuvat vastaavat liiton muutuvaa toimintakenttää.

Henkilöstömääräraha-arvio perustuu siihen, että työehtosopimusten mukaisten palkantarkistusten kustannusvaikutus vuonna 2013 olisi 2 %.

Yhteiset toiminnot ja hallinto

Suunnitelmakauden 2013 - 2015 aikana osaamisryhmässä eläkeiän saavuttaa 2 henkilöä. Osaamisryhmän tehtävien organisoinnissa ei ole vuodelle 2013 suunnitteilla olennaisia muutoksia.

Liiton eläkemenoperusteiset ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut ovat noin 10 % henkilökustannuksista ja ne on kokonaisuudessaan budjetoitu yhteisten toimintojen ja hallinnon kustannuspaikalle. Vuoden 2013 talousarviossa on varattu rahoitus nykyisen henkilöstön palkkamenoihin. Yhteisten toimintojen kustannuspaikalle on varattu 30 000 euroa henkilöstön sijaisuus- ja perehdyttämisjärjestelyjä varten.

Aluekehittäminen

Suunnitelmakauden aikana osaamisryhmässä eläkeiän saavuttaa 3 henkilöä. Avautuvien toimien ja virkojen täytössä sekä nimikkeiden ja toimenkuvien määrittelyssä otetaan huomioon liiton aluekehittämistoimialan uudet tehtävät ja muuttuvat painopistealueet. Central Baltic -ohjelman henkilöstö on pääsääntöisesti rekrytoitu vuoden 2008 aikana ja työsopimukset ulottuvat pääosin vuoteen 2013 ja osalla vuoteen 2015. Kilpailukyky- ja työllisyysohjelman teknisellä tuella katetaan 1,15 htv:n palkat. Tehtävät jatkuvat vuoteen 2015. Työsopimuslainsäädännön nojalla 5 vuotta pidemmäksi ajaksi tehdyt määräaikaiset työsopimukset muuttuvat (hiljaisesti) toistaiseksi voimassa oleviksi. Työsopimus on tällöin irtisanottavissa vain samoin perustein kuin muutkin toistaiseksi voimassa olevat työsopimukset

Maankäyttö ja ympäristö

Maankäytön ja suunnittelun osaamisryhmässä on eläköitymisten seurauksena osaamisen painopiste siirtynyt tekniseltä luonnontieteelliselle sektorille. Kehitys on jossain määrin vastannut maakunnan suunnittelun ja maakuntakaavoituksen ympäristönäkökohtia painottavia uusia haasteita. Teknispainotteiset tehtävät eivät ole samassa suhteessa vähentyneet, minkä vuoksi osaamisryhmässä tullaan jatkossakin tarvitsemaan teknillisen koulutuksen saanutta henkilökuntaa.

Suunnitelmakauden aikana osaamisryhmässä eläkeiän saavuttaa 1 henkilöä. Avautuvien toimien ja virkojen täytössä sekä nimikkeiden ja toimenkuvien määrittelyssä otetaan huomioon liiton kaavoitus- ja ympäristötoimialan muuttuvat painopistealueet. Luonnonvara- ja energiasektoria hoitavan henkilön rekrytointi aloitetaan vuonna 2012.

Suurin osa liiton eri projekteissa työskentelevistä määräaikaisista henkilöistä kuuluu maankäytön ja ympäristön osaamisryhmään.

Edunvalvonta ja kuntapalvelut

Suunnitelmakauden aikana osaamisryhmässä eläkeiän saavuttaa 3 henkilöä. Avautuvien virkojen ja toimien täytössä sekä nimikkeen ja toimenkuvan määrittelyssä otetaan huomioon liiton edunvalvonnan ja yhteistyön muuttuvat painopistealueet.

Seuraavissa taulukoissa henkilön nimen perässä on hänen syntymävuotensa (Sv) ja palvelukseen tulovuotensa (Ptv) sekä osuus kokonaistyöajasta (Htv).

KUNTARAOITTEISEN TOIMINNAN HENKILÖSTÖ 1.1.2013				
YHTEISET TOIMET JA HALLINTO		Sv	Ptv	Htv
Maakuntajohtaja	Juho Savo	49	98	1,00
Ts. johdon assistentti	Liisa Piipponen	53	10	1,00
Hallintojohtaja	Markku Roto	53	87	1,00
Hallintosihteeri	Marja Karttunen	60	86	1,00
Talouspäällikkö				1,00
Toimistosihteeri	Irma Laaksonen	58	11	1,00
Siistiäjä	Ulla Lindfors	57	86	0,90
Virastomestari	Tua Nilov aara	66	10	1,00
EU-taloussihteeri	Elena Pekonen	63	03	0,50
Asianhallintasihteeri	Jaana Salonen	77	06	1,00
YHTEENSÄ HTV				9,40
ALUEKEHITTÄMINEN		Sv	Ptv	Htv
Aluekehitysjohtaja	Tarja Nuotio	61	07	0,80
Osastosihteeri	Päivikki Lamminmäki	49	83	1,00
Erikoissuunnittelija	Carola Gunell	53	99	1,00
Erikoissuunnittelija	Esa Höglom	67	95	1,00
Toimistosihteeri	Kirsi Kanerva	63	82	1,00
Erikoissuunnittelija	Veli-Matti Kauppinen	73	11	1,00
Erikoissuunnittelija	Mervi Kylmä	73	03	1,00
Erikoissuunnittelija	Petteri Partanen	65	96	1,00
Saaristo- ja maaseutuasiames	Tapio Penttilä	46	04	1,00
Erikoissuunnittelija	Ville Roslakka	76	04	0,50
Erikoissuunnittelija	Kirsi Stenberg	76	02	0,80
Taloustarkastaja	Heli Tyyskänen	52	76	0,50
YHTEENSÄ HTV				10,60
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ		Sv	Ptv	Htv
Suunnittelujohtaja	Heikki Saarento	60	99	1,00
Sihteeri	Erika Niskasaari	84	12	1,00
Ympäristösuunnittelija	Timo Juvonen	66	05	1,00
Suunnitteluavustaja	Satu Kottonen	71	11	1,00
Kaavasuunnittelija	Lasse Nummi	69	02	1,00
Maakunta-arkkitehti	Kaisa Äijö	71	12	1,00
Maakuntainsinööri	Tapio Tuhkanen	48	79	1,00
Graafinen suunnittelija	Antti Vaalikivi	76	08	1,00
Maakuntainsinööri	Janne Virtanen	72	02	1,00
YHTEENSÄ HTV				9,00
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT		Sv	Ptv	Htv
Edunvalvontajohtaja	Lauri Palmunen	52	87	1,00
Tietopalvelusihteeri	Leena Karlström	50	74	1,00
Erityisasiantuntija	Hannele Hartikainen	50	84	1,00
Erikoissuunnittelija	Kalle Larsson	75	10	1,00
Tutkimusavustaja	Tiina Rantanen	60	81	1,00
Viestintävastaava	Jessica Älgars-Åkerhd	73	08	1,00
YHTEENSÄ HTV				6,00
KUNTARAOITTEISEN TOIMINNAN HTV YHTEENSÄ				35,00

OHJELMA- JA HANKETOIMINNAN HENKILÖSTÖ 1.1.2013				
		Sv	Ptv	Htv
CENTRAL BALTIC -OHJELMA				
hallintoviranomainen (MA)				
Aluekehitysjohtaja	Tarja Nuotio	61	07	0,20
Hallintovastaava (MA)	Merike Niitepöld	77	11	1,00
Talous- ja hallintokoordinaattori	Marja Kuitunen	55	08	1,00
EU-taloussihteerit	Elena Pekonen	63	03	0,35
Todentamsviranomainen (CA)				
Taloustarkastaja	Annika Pöldma	77	12	1,00
tarkastusviranomainen (AA)				
Audit authority, tarkastaja	Roberts Jansons	82	11	1,00
tekninen sihteeristö:				
Pääsihteerit	Philipp Schwartz	72	07	1,00
Viestintävastaava	Linda Talve	79	08	1,00
Financial and Administrative Ass	Pia-Marja Kunnari	87	12	1,00
Financial Officer	Ari Linna	55	12	1,00
Financial Officer	Maria Pikkarainen	79	08	1,00
Financial Officer				1,00
Ohjelmapäällikkö	Bo Storränk	66	08	1,00
Projekti-koordinaattori	Tiina Keinänen	76	08	1,00
Projekti-koordinaattori	Leena Telkinen	80	11	1,00
YHTEENSÄ LIITON TYÖNTEKIJÖINÄ HTV				13,55
Lisäksi alasihteeristöissä ja infopisteissä Tallinnassa, Maarianhaminassa, Tukholmassa ja Riikassa työskentelee 5,5 htv, palkattuna erillisellä sopimuksella ao. isäntäorganisaatioihin				
KILPAILUKYKY- JA TYÖLLISYYS OHJELMA (tekninen tuki)				
		Sv	Ptv	Htv
Erikoissuunnittelija	Ville Roslakka	76	04	0,50
EU-taloussihteerit	Elena Pekonen	63	03	0,15
Taloustarkastaja	Heli Tyyskänen	52	76	0,50
YHTEENSÄ HTV				1,15
HANKETOIMINTA				
		Sv	Ptv	Htv
Lounaispaikka, ptkoord.	Sanna Jokela	80	10	1,00
V-S tuulivoimaselvitys, suunn.	Aleksis Klap	79	08	1,00
Profiili -hanke, proj. suunn.	Ilona Mäkinen	82	10	1,00
Expatriate hanke, proj. suunn.	Ville Santalahti	83	11	1,00
Lounaispaikka, proj. suunn.	Faris Alshail	84	12	1,00
YHTEENSÄ HTV				5,00
OHJELMA- JA HANKETOIMINNAN HTV YHTEENSÄ				19,70
KAIKKI YHTEENSÄ				54,70

5. TALOUDEN TUNNUSLUVUT

5.1 KÄYTTÖTALOUSOSA

KUNTARAHOITTEINEN TOIMINTA							
TUOTOT	TA2013	TA2012	TA 12/13 %	TA 12/13 €	TS 2014	TS 2015	TP2011
Kuntien maksuosuudet	3 804 800	3 693 981	3,00	-110 819	3 918 944	4 036 513	3 559 434
Myyntituotot	63 000	71 236	-11,56	8 236	70 000	70 000	67 747
Muut tuotot	15 000	11 800	27,12	-3 200	15 000	15 000	43 557
TUOTOT YHT.	3 882 800	3 777 017	2,80	-105 783	4 003 944	4 121 513	3 670 737
KULUT							
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO							
Henkilöstökulut	-162 300	-152 750	6,25	9 550	-155 000	-162 000	-121 489
Palvelujen ostot	-161 900	-164 800	-1,76	-2 900	-160 000	-170 000	-160 336
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 500	-1 600	56,25	900	-1 600	-1 800	-2 403
Vuokrat	-3 000	-2 000	50,00	1 000	-2 200	-2 500	-1 575
Muut toimintakulut	-12 000	-18 200	-34,07	-6 200	-16 000	-18 000	-7 673
YHTEENSÄ	-341 700	-339 350	0,69	2 350	-334 800	-354 300	-293 475
YHTEISET TOIMINNOT JA HALLINTO							
Henkilöstökulut	-858 828	-844 104	1,74	14 724	-875 000	-886 000	-843 277
Palvelujen ostot	-344 200	-326 300	5,49	17 900	-325 844	-347 713	-328 350
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-83 100	-88 400	-6,00	-5 300	-90 000	-92 000	-73 165
Vuokrat	-237 600	-234 100	1,50	3 500	-241 000	-245 000	-234 583
Muut toimintakulut	-85 800	-81 300	5,54	4 500	-88 000	-90 000	-76 536
YHTEENSÄ	-1 609 528	-1 574 204	2,24	35 324	-1 619 844	-1 660 713	-1 555 910
ALUEKEHITTÄMINEN							
Henkilöstökulut	-668 579	-638 312	4,74	30 267	-681 000	-690 000	-634 508
Palvelujen ostot	-174 900	-170 000	2,88	4 900	-170 000	-180 000	-134 397
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-6 100	-5 500	10,91	600	-5 800	-6 000	-4 751
Muut toimintakulut	-27 500	-25 500	7,84	2 000	-28 500	-30 000	-15 878
YHTEENSÄ	-877 079	-839 312	4,50	37 767	-885 300	-906 000	-789 534
MAANKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ							
Henkilöstökulut	-535 396	-521 727	2,62	13 669	-546 000	-554 000	-479 931
Palvelujen ostot	-138 800	-139 500	-0,50	-700	-135 000	-145 000	-141 723
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-5 200	-4 000	30,00	1 200	-5 000	-5 500	-4 843
Muut toimintakulut	-8 000				-10 000	-11 000	-360
YHTEENSÄ	-687 396	-665 227	3,33	22 169	-696 000	-715 500	-626 857
EDUNVALVONTA JA KUNTAPALVELUT							
Henkilöstökulut	-343 097	-372 924	-8,00	-29 827	-350 000	-355 000	-350 018
Palvelujen ostot	-64 000	-73 000	-12,33	-9 000	-72 000	-75 000	-48 326
Muut toimintakulut	-47 000	-33 000	42,42	14 000	-40 000	-45 000	-64 058
YHTEENSÄ	-454 097	-478 924	-5,18	-24 827	-462 000	-475 000	-462 402
KULUT YHT.	-3 969 800	-3 897 017	1,87	72 783	-3 997 944	-4 111 513	-3 728 178
TOIMINTAKATE	-87 000	-120 000	-27,50	-33 000	6 000	10 000	-57 441

OHJELMA- JA HANKETOIMINTA							
Käyttötalous	TA2013	TA2012	TA 12/13 %	TA 12/13 €	TS 2014	TS 2015	TP2011
CENTRAL BALTIC -OHJELMA							
Tuet ja avustukset	1 400 000	1 500 000	-6,67	100 000	1 500 000	1 500 000	1 211 967
Henkilöstökulut	-600 000	-700 000	-14,29	-100 000	-700 000	-700 000	-635 642
Muut toimintakulut	-800 000	-800 000	0,00	0	-800 000	-800 000	-576 325
TOIMINTAKATE	0	0			0	0	0
KILPAILUKYKY JA TYÖLLISYYSOHJELMA							
Tuet ja avustukset	75 000	80 000	-6,25	5 000	80 000	80 000	113 408
Henkilöstökulut	-65 000	-68 000	-4,41	-3 000	-68 000	-68 000	-79 691
Muut toimintakulut	-10 000	-12 000	-16,67	-2 000	-12 000	-12 000	-33 717
TOIMINTAKATE	0	0			0	0	0
HANKETOIMINTA							
Tuet ja avustukset	500 000	650 000	-23,08	150 000	500 000	500 000	509 693
Henkilöstökulut	-250 000	-330 000	-24,24	-80 000	-250 000	-250 000	-215 270
Muut toimintakulut	-250 000	-320 000	-21,88	-70 000	-250 000	-250 000	-294 423
TOIMINTAKATE	0	0			0		0
TUOTOT YHT	1 975 000	2 230 000	-11,43	255 000	2 080 000	2 080 000	1 835 068
KULUT YHT	-1 975 000	-2 230 000	-11,43	-255 000	-2 080 000	-2 080 000	-1 835 068
TOIMINTAKATE	0	0		0	0	0	0

TA = talousarvio

TS = taloussuunnitelma

TP = tilinpäätös

5.2 TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMAOSA (ulkoinen/sisäinen)						
	TA 2013	TA 2012	TA 12/TA 13	TA 12/TA 13	TS 2014	TS 2015
Toimintatulot	5 857 800	6 007 017	-2,48	-149 217	6 083 944	6 201 513
__Kuntien maksuosuudet	3 804 800	3 693 995	3,00	110 805	3 918 944	4 036 513
__Tuet, avustukset, korvaukset	1 975 000	2 230 000	-11,43	-255 000	2 080 000	2 080 000
__Muut tuotot	78 000	83 022	-6,05	-5 022	85 000	85 000
Toimintamenot	-5 944 800	-6 127 017	-2,97	182 217	-6 077 944	-6 191 513
__Henkilöstömenot	-3 483 200	-3 627 817	-3,99	144 617	-3 625 000	-3 665 000
__Palvelujen ostot	-883 800	-873 600	1,17	-10 200	-862 844	-917 713
__Muut toimintamenot	-1 577 800	-1 625 600	-2,94	47 800	-1 590 100	-1 608 800
TOIMINTAKATE	-87 000	-120 000	-27,50	33 000	6 000	10 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
__Korkotulot	10 000	12 000	-16,67	-2 000	12 000	12 000
__Muut rahoitustulot						
__Korkomenot						
__Muut rahoitusmenot						
VUOSIKATE	-77 000	-108 000	-28,70	31 000	18 000	22 000
__Siirrot rahastoon						
__Poistot	-13 000	-12 000	8,33	-1 000	-18 000	-22 000
__Satunnaiset tuotot						
__Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	-90 000	-120 000	-25,00	30 000	0	0

5.3 INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA						
	TA 2013	TA 2012	TA 12/TA 13	TA 12/TA 13	TS 2014	TS 2015
__Tuotot						
__Kulut	-26 000	-18 000	44,44	-8 000	-20 000	-20 000
Netto	-26 000	-18 000	44,44	-8 000	-20 000	-20 000

5.4 RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA						
euroa	TA 2013	TA 2012	TA 12/TA 13	TA 12/TA 13	TS 2014	TS 2015
VARSAINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA						
TULORAAHOITUS						
__Vuosikate	-77 000	-108 000	-28,70	31 000	12 000	13 000
Tulorah.korjauserät						
INVESTOINNIT						
__Käyttöom.investoinnit	-26 000	-18 000	44,44	-8 000	-20 000	-20 000
Käyttöom. myyntitulot						
NETTOKASSAVIRTA	-103 000	-126 000	-18,25	23 000	-8 000	-7 000

Liite 1. Jäsenkuntien maksuosuudet 2008 - 2012

Kunta	2 008	2 009	2 010	2 011	2 012	2 013	_11/12 %	% Osuus
Aura	22 940	24 098	24 944	24 975	26 521		6,2	0,72
Kaarina	231 867	241 582	248 717	253 790	265 040		4,4	7,17
Kemiönsaari	45 113	47 287	47 001	44 742	45 716		2,2	1,24
Koski Tl	13 524	13 846	13 942	13 737	14 255		3,8	0,39
Kustavi	5 183	5 365	5 351	5 227	5 532		5,8	0,15
Laijala	51 744	54 599	54 050	53 415	55 569		4,0	1,50
Lieto	111 045	116 590	120 495	122 278	129 107		5,6	3,50
Loimaa	101 750	104 668	104 359	101 710	106 301		4,5	2,88
Länsi-Turunmaa	108 841	111 771	112 369	113 453	118 965		4,9	3,22
Marttila	11 444	12 209	12 387	11 949	12 612		5,5	0,34
Masku	61 146	64 502	67 436	70 566	74 830		6,0	2,03
Mynämäki	47 526	49 345	49 896	49 541	51 274		3,5	1,39
Naantali	159 880	166 577	161 655	165 424	166 737		0,8	4,51
Nousiainen	27 523	29 187	30 693	31 162	32 495		4,3	0,88
Oripää	7 527	7 914	8 192	8 226	8 427		2,4	0,23
Paimio	76 283	78 891	78 618	78 961	79 906		1,2	2,16
Pyhäranta	14 247	14 937	15 101	15 236	16 235		6,6	0,44
Pöytyä	46 926	48 713	49 439	48 616	50 746		4,4	1,37
Raisio	182 982	189 846	192 699	192 481	199 717		3,8	5,41
Rusko	38 733	40 523	41 021	41 716	44 434		6,5	1,20
Salo	487 822	484 818	454 165	506 107	532 722		5,3	14,42
Sauvo	16 810	16 860	17 881	18 412	19 524		6,0	0,53
Somero	53 433	55 085	55 088	54 259	54 741		0,9	1,48
Taivassalo	9 103	9 804	10 030	9 602	10 024		4,4	0,27
Tarvasjoki	11 773	12 222	12 055	11 926	12 696		6,5	0,34
Turku	1 307 334	1 366 878	1 379 095	1 389 468	1 430 471		3,0	38,72
Uusikaupunki	106 032	107 945	109 066	109 025	115 715		6,1	3,13
Vehmaa	13 103	13 579	13 896	13 430	13 669		1,8	0,37
YHT	3 371 634	3 489 639	3 489 641	3 559 434	3 693 995		3,78	100,00

Taulukko päivitetään vuoden 2013 osalta marraskuussa 2012, kun kuntien verotustiedot vuodelta 2011 ovat käytettävissä.

Liite 2. Maksuosuuksien kehitys 1993–2013

Varsinais-Suomen liiton tilinpäätösten ja talousarvioiden mukaan jäsenkuntien maksuosuudet ovat kehittyneet seuraavasti:

Varsinais-Suomen liiton jäsenkuntien maksuosuudet ovat kehittyneet seuraavasti:					
vuosi	maksuosuudet		muutos edelliseen vuoteen		
	mk	euroa	%		
1993	9 937 529	1 671 372			
1994	9 145 993	1 538 246	-7,97		
1995	10 343 056	1 739 577	13,09		
1996	10 948 585	1 841 420	5,85		
1997	12 478 460	2 098 726	13,97		
1998	13 131 783	2 208 607	5,24		
1999	13 531 783	2 275 883	3,05		
2000	13 931 783	2 343 158	2,96		
2001	13 931 786	2 343 158	0,00		
2002		2 569 895	9,68		
2003		2 698 388	5,00		
2004		2 860 291	6,00		
2005		3 006 166	5,10		
2006		3 147 456	4,70		
2007		3 257 617	3,50		
2008		3 371 634	3,50		
2009		3 489 641	3,50		
2010		3 489 641	0,00		
2011		3 524 537	2,00		
TA2012		3 693 995	3,78		
TA2013		3 804 800	3,00		

Lite 3. Maksuusuuksien määräytyminen vuonna 2012

Varsinais-Suomen liitto	JÄSENKUNTIEN MAKSUUSUUKSIEN MÄÄRÄYTYMINEN VUONNA 2012										lähde: vero.fi		
	31.11.2011	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2012 maksuperus [#]	2012	2011	2011/2012	2012
Nimi	Asukasluku	Kunnallisvero	Yhteisövero-os.	Verotyhteensä	Tulovero-%	veroi/vero%) x100	Maksuusuus	Maksuusuus	Maksuusuus	Maksuusuus	kasvu %	2011/2012	2012
Aura	3 961	10 745 319	592 672	11 337 991	20,25	55 990 080	26 521	24 975	24 975	6,19	6,70	6,70	
Kaarina	31 039	98 487 205	5 027 807	103 515 012	18,50	559 540 605	265 040	253 790	253 790	4,43	8,54	8,54	
Kemönsaari	7 176	17 774 720	1 286 701	19 061 421	19,75	96 513 525	45 716	44 742	44 742	2,18	6,37	6,37	
Koski t l	2 434	5 217 912	499 989	5 717 900	19,00	30 094 212	14 255	13 737	13 737	3,77	5,86	5,86	
Kustavi	888	2 076 451	171 788	2 248 239	19,25	11 679 163	5 532	5 227	5 227	5,84	6,23	6,23	
Laitila	8 416	20 808 286	2 361 337	23 169 623	19,75	117 314 546	55 569	53 415	53 415	4,03	6,60	6,60	
Liebo	16 597	47 997 416	2 427 108	50 424 525	18,50	272 564 999	129 107	122 278	122 278	5,58	7,78	7,78	
Loimaa	16 864	43 064 166	2 941 479	46 005 644	20,50	224 417 778	106 301	101 710	101 710	4,51	6,30	6,30	
Länsi-Turun	15 544	45 596 623	2 750 591	48 347 213	19,25	251 154 355	118 965	113 453	113 453	4,86	7,65	7,65	
Marttila	2 008	4 755 652	369 690	5 125 342	19,25	26 625 155	12 612	11 949	11 949	5,55	6,28	6,28	
Masku	9 567	26 031 497	1 614 541	27 646 038	17,50	157 977 359	74 830	70 566	70 566	6,04	7,82	7,82	
Mynämäki	8 052	19 653 569	913 519	20 567 088	19,00	108 247 831	51 274	49 541	49 541	3,50	6,37	6,37	
Naantali	18 821	54 620 315	6 101 178	60 721 493	17,25	352 008 658	166 737	165 424	165 424	0,79	8,86	8,86	
Nousiainen	4 814	12 982 304	395 101	13 377 405	19,50	68 602 079	32 495	31 162	31 162	4,28	6,75	6,75	
Oripää	1 418	3 052 368	327 807	3 380 174	19,00	17 790 391	8 427	8 226	8 226	2,44	5,94	5,94	
Paimo	10 449	31 166 376	1 728 794	32 895 170	19,50	168 693 179	79 906	78 961	78 961	1,20	7,65	7,65	
Pyhäranta	2 208	6 293 186	390 433	6 683 619	19,50	34 274 968	16 235	15 236	15 236	6,56	7,35	7,35	
Pöytyä	8 463	19 463 402	1 427 494	20 890 896	19,50	107 132 799	50 746	48 616	48 616	4,38	6,00	6,00	
Raisio	24 547	68 686 238	5 099 528	73 785 766	17,50	421 632 947	199 717	192 481	192 481	3,76	8,14	8,14	
Rusko	5 852	16 050 960	1 068 684	17 119 644	18,25	93 806 268	44 434	41 716	41 716	6,52	7,59	7,59	
Salo	55 269	139 129 800	63 308 735	202 438 535	18,00	1 124 658 530	532 722	506 107	506 107	5,26	9,64	9,64	
Sauvo	3 035	7 728 376	309 171	8 037 548	19,50	41 218 194	19 524	18 412	18 412	6,04	6,43	6,43	
Somero	9 252	20 320 044	1 059 646	21 379 690	18,50	115 565 893	54 741	54 259	54 259	0,89	5,92	5,92	
Taivassalo	1 689	4 028 179	204 306	4 232 486	20,00	21 162 428	10 024	9 602	9 602	4,39	5,93	5,93	
Tarvasjoki	1 967	5 069 043	291 663	5 360 706	20,00	26 803 532	12 696	11 926	11 926	6,46	6,45	6,45	
Turku	178 641	508 539 578	57 700 155	566 239 733	18,75	3 019 945 242	1 430 471	1 389 468	1 389 468	2,95	8,01	8,01	
Uusikaupunk	15 727	45 534 520	3 934 668	49 469 188	20,25	244 292 288	115 715	109 025	109 025	6,14	7,36	7,36	
Vehmaa	2 353	5 603 193	312 457	5 915 650	20,50	28 856 830	13 669	13 430	13 430	1,78	5,81	5,81	
YHT	467 051	1 290 476 700	164 617 041	1 455 093 741		7 798 563 835	3 693 981	3 559 434	3 559 434	3,78	7,91	7,91	

Taulukko päivitetään marraskuussa 2012 kun kuntien verotustiedot vuodelta 2011 ovat käytettävissä.

